

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Педагогічний факультет

Кафедра початкової та дошкільної освіти

Проректор із науково-педагогічної роботи

Махальченко Н. В.

30 серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**В.Б. 2.2. НАСТУПНІСТЬ У РОБОТІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
ТА ПЕРШОГО КЛАСУ ШКОЛИ**

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта, Початкова освіта

2023 – 2024 навчальний рік

Розробник: кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри початкової та дошкільної освіти Філімонова Тетяна Володимирівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри (Якименко С. І.)

«29» серпня 2023 р.

Анотація

Програма вивчення варіативної навчальної дисципліни «Наступність у роботі закладу дошкільної освіти та першого класу школи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта та 013 Початкова освіта за освітньо-професійними програмами «Дошкільна освіта» та «Початкова освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: процес навчання освітньої галузі «Педагогіка».

Міждисциплінарні зв'язки: «Педагогіка (загальна та історія педагогіки, дошкільна)», «Психологія (загальна та вікова, дитяча, педагогічна)».

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти навичок і вмінь використання засобів, форм та методів задля забезпечення принципу наступності в системі закладів дошкільної і початкової освіти

Ключові слова: наступність і спадкоємність у навчанні, готовність дитини до школи, перспективність, молодший шкільний вік.

Abstract

The program for studying the variable educational discipline "Sequence in the work of the preschool education institution and the first grade of the school" is compiled in accordance with the educational and professional program for the preparation of masters in the specialty 012 Preschool Education and 013 Primary Education under the educational and professional programs "Preschool Education" and "Primary Education".

The subject of study of the discipline is: the process of teaching the educational field "Pedagogy".

Interdisciplinary links: "Pedagogy (general and history of pedagogy, preschool)", "Psychology (general and age, children, pedagogical)".

The purpose of the discipline is the formation of higher education skills and abilities to use tools, forms and methods to ensure the principle of continuity in the system of preschool and primary education.

Key words: continuity and continuity in learning, the child's readiness for school, prospects, primary school age.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова
Індивідуальне науково-дослідне завдання – мультимедійна презентація за обраною темою	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта, Початкова освіта	Семестр
Загальна кількість годин – 90		3-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: 10 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6		16 год.
		Практичні, семінарські
		24 год.
		Самостійна робота
		50 год.
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=5585 http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=5587	Ступінь: магістр	Вид контролю: залік

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 40 год. – аудиторні заняття, 50 год. – самостійна робота (44,4% / 55,6%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова
Індивідуальне науково-дослідне завдання – мультимедійна презентація за обраною темою	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта, Початкова освіта	Семестр
Загальна кількість годин – 90		3-й
		Лекції
		6 год.
		Практичні, семінарські
		6 год.
		Самостійна робота
		78 год.
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=5586 http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=5588	Ступінь: магістр	Вид контролю: залік

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 12 год. – аудиторні заняття, 78 год. – самостійна робота (13,3% / 86,7%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: формування у здобувачів вищої освіти навичок і вмінь використання засобів, форм та методів задля забезпечення принципу наступності в системі закладів дошкільної і початкової освіти

Завдання курсу: ознайомити майбутніх педагогів зі специфікою реалізації принципу наступності у навчально-виховній роботі закладів дошкільної і початкової освіти для подальшого використання у навчанні і вихованні дітей дошкільного віку і молодших школярів; закріпити знання майбутніх педагогів з проблем реалізації принципу наступності в закладах дошкільної і початкової освіти, отримані на лекціях та у процесі самостійної роботи.

Передумови для вивчення дисципліни: «Педагогіка (загальна та історія педагогіки, дошкільна)», «Психологія (загальна та вікова, дитяча, педагогічна)».

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів.

Програмні результати навчання:

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

ПРН-01.Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН-02.Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН-04.Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН-07.Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН-08.Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН-10.Володіти уміньми й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПРН-13. Визначати проблему та понятійний апарат дослідження в сфері дошкільної освіти, збирати та аналізувати необхідну інформацію з різних джерел.

ПРН-14. Планувати, організовувати і здійснювати експериментальні дослідження в сфері дошкільної освіти, обробляти результати досліджень з використанням статистичних методів, аргументувати висновки і презентувати результати досліджень.

Спеціальність 013 Початкова освіта

ПР-01. Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування початкової освіти в Україні у перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.

ПР-02. Спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати комунікативні стратегії, формувати в учнів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії.

ПР-03. Застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

ПР-05. Організовувати та управляти робочими та освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ПР- 08. Відповідати критеріям академічної доброчесності у власній науково-пошуковій діяльності в галузі початкової освіти.

ПР- 09. Планувати, організовувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері початкової освіти; аналізувати, узагальнювати й презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

I. Загальнопредметні:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

КЗ-7. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми.

КЗ-8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

II. Фахові:

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

КС-10. Здатність розробляти і реалізовувати дослідницькі та інноваційні проекти у сфері дошкільної освіти.

КС-11. Здатність організовувати науково-експериментальну та методичну діяльність в системі дошкільної освіти.

Спеціальність 013 Початкова освіта

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-3. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-4. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-5. Здатність працювати автономно.

II. Фахові:

СК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК-2. Здатність спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати різні стратегії комунікації, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

СК-3. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК-5. Здатність організовувати та управляти робочими та освітніми процесами в початковій освіті, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ФК-6. Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

ФК-8. Здатність розробляти, реалізовувати та контролювати ефективність дослідницьких та інноваційних проєктів у сфері початкової освіти.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні та методологічні засади організації передшкільної освіти.

Тема 2. Вектори наступності і перспективності дошкільної та початкової ланок освіти в сучасному освітньому просторі.

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи.

Тема 4. Готовність дитини до навчання в школі.

Тема 5. Адаптація дошкільників до навчання в школі.

Тема 6. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі.

Тема 7. Педагогічні умови організації передшкільної освіти дітей п'яти років.

Тема 8. Роль родини в підготовці дитини до школи.

Тема 9. Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи.

Тема 10. Наступність у математичній підготовці дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку.

Тема 11. Наступність і перспективність у навчанні рідної мови.

Тема 12. Наступність в організації образотворчої діяльності в ЗДО і ПШ.

Тема 13. Наступність в ознайомленні дітей з природою.

Тема 14. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання. Діагностика базових якостей особистості дошкільника.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Наступність і спадкоємність дошкільної та початкової ланок у системі неперервної освіти.

Тема 1. Теоретичні та методологічні засади організації передшкільної освіти

Освіта як педагогічна категорія в контексті глобалізації та викликів часу. Дошкільна освіта у структурі загальної системи освіти. Феномен «дитинство» в сучасному освітянському просторі. Дошкільна освіта — початкова ланка загальної системи освіти України. Сутність і характеристика передшкільної освіти як проміжного зв'язку між дошкільною та початковою ланками освіти.

Системно-цілісний підхід: детермінанта передшкільної освіти. Діяльнісно-особистісний підхід у контексті передшкільної освіти. Синергетичний підхід передшкільної освіти. Контекстний підхід у векторі передшкільної освіти.

Тема 2. Вектори наступності і перспективності дошкільної та початкової ланок освіти в сучасному освітньому просторі.

Наступність і перспективність навчання в системі неперервної освіти. Аналіз сучасних наукових досліджень з проблеми наступності дошкільної та початкової ланок освіти. Підготовка дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі в теорії дошкільної освіти. Стан організації передшкільної освіти в теорії і практиці загальної освіти.

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи.

Аналіз нормативно-правової бази навчання і виховання дітей в ЗДО. Аналіз нормативно-правових документів навчання і виховання дітей в ПШ.

Кредит 2. Теоретико-методологічні засади формування готовності дитини до навчання в школі.

Тема 4. Готовність дитини до навчання в школі.

Структура і показники психологічної готовності дитини до навчання. Структура і показники шкільної зрілості дитини. Спільна робота ЗДО і початкової школи у системі формування готовності до навчання в школі.

Тема 5. Адаптація дошкільників до навчання в школі.

Науково-теоретичні аспекти проблеми адаптації дітей до навчання в школі. Дезадаптація. Чинники впливу на адаптацію дитини до школи. Соціалізація дитини. Ігри, що сприяють адаптації дитини.

Тема 6. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі.

Гра як діяльність і її психолого-педагогічні можливості. Будівельно- конструктивні ігри як засіб підготовки до школи. Дидактичні ігри та їх роль у підготовці дитини до школи. Соціальні ігри.

Тема 7. Педагогічні умови організації передшкільної освіти дітей п'яти років.

Організація перед шкільної освіти на засадах дитино центризму. Забезпечення розвивального освітнього середовища в навчально-виховному процесі дітей п'яти років. Партнерська взаємодія дошкільної та початкової ланок освіти в організації перед шкільної освіти дітей п'яти років. Спрямованість навчально-виховного процесу дошкільного закладу на формування готовності дітей п'яти років до нової соціальної позиції «школяр».

Тема 8. Роль родини в підготовці дитини до школи.

Роль родини в підготовці дитини до школи. Рекомендації батькам для підвищення рівня готовності дитини до навчання в школі.

Кредит 3. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти

Тема 9. Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи.

Якість підготовки дошкільника. Дошкільна зрілість, її показники. Принципи успішності реалізації виховних завдань дошкільного закладів. Форми, методи та засоби виховання особистості дошкільника. Робота із текстами як засіб формування базових якостей особистості дошкільника.

Тема 10. Наступність у математичній підготовці дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку.

Зміст математичної підготовки дітей ЗДО і ПШ. Методи навчання математики. Реалізація принципу наступності під час вивчення геометричного матеріалу. Аналіз причин неуспішності учнів 1 класу з математики.

Тема 11. Наступність і перспективність у навчанні рідної мови.

Розвиток фонематичного слуху як передумова оволодіння звуковим аналізом та навчання читання. Розвиток мовлення у дітей дошкільного віку. Збагачення словникового запасу. Навчання елементів грамоти. Вироблення у дітей графічних навичок письма. Роль художньої літератури у підготовці дітей до навчання в школі.

Тема 12. Наступність в організації образотворчої діяльності в ЗДО і ПШ.

Напрями, форми і методи реалізації перспективності і наступності в організації образотворчої діяльності в ЗДО і ПШ. Планування занять з образотворчої діяльності дітей. Значення образотворчої діяльності для всебічного виховання й підготовки дітей до школи.

Тема 13. Наступність в ознайомленні дітей з природою.

Форми і методи ознайомлення дітей з природою. Реалізація наступності в ознайомленні дітей з природою.

Тема 14. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання. Діагностика базових якостей особистості дошкільника.

Нормативи розвитку пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку. Методики діагностики фізіологічної готовності до школи. Методики діагностики особистісної та соціальної готовності до школи. Методики діагностики мотиваційної готовності до школи. Методики діагностики інтелектуальної (розумової) складової готовності до школи.

Карта готовності дошкільника до школи. Методи діагностики дошкільників. Законодавча база діагностичної роботи. Фізіологічна, психологічна, особистісна, когнітивна готовність. Методики діагностики: М. Гінзбург, Керна-Ієрасика, Равена, Кравцової. Адаптовані тести інтелекту Айзенка.

Базові якості особистості дитини: спостережливість, допитливість, розсудливість, відповідальність, самостійність, міжособистісна злагода, чуйність, уміння домовлятися, шанобливість, креативність.

3. Структура навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	ла б	і н д	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Наступність і спадкоємність дошкільної та початкової ланок у системі неперервної освіти						
Тема 1. Теоретичні та методологічні засади організації передшкільної освіти	10	2	2			6
Тема 2. Вектори наступності і перспективності дошкільної та початкової ланок освіти в сучасному освітньому просторі	10	2	2			6
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи	10	-	2			8
Всього за кредит 1	30	4	6			20
Кредит 2. Теоретико-методологічні засади формування готовності дитини до навчання в школі						
Тема 4. Готовність дитини до навчання в школі.	6	2	2			2
Тема 5. Адаптація дошкільників до навчання в школі.	6	2	2			2
Тема 6. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі	6	2	2			2
Тема 7. Педагогічні умови організації передшкільної освіти дітей п'яти років	6	2	-			4
Тема 8. Роль родини в підготовці дитини до школи	6	-	2			4
Всього за кредит 2	30	8	8			14
Кредит 3. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти						
Тема 9. Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи	5	2	2			1
Тема 10. Наступність у математичній підготовці дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку.	5	-	2			3
Тема 11. Наступність і перспективність у навчанні рідної мови.	5	-	2			3
Тема 12. Наступність в організації образотворчої діяльності в ЗДО і ПШ.	5	-	2			3
Тема 13. Наступність в ознайомленні дітей з природою.	5	-	2			3
Тема 14. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання. Діагностика базових якостей особистості дошкільника	5	2	-			3
Всього за кредит 3	30	4	10			16
Усього годин:	90	16	24	0	0	50

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	ла б	і н д	ср

1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Наступність і спадкоємність дошкільної та початкової ланок у системі неперервної освіти						
Тема 1. Теоретичні та методологічні засади організації передшкільної освіти	10	2	-			8
Тема 2. Вектори наступності і перспективності дошкільної та початкової ланок освіти в сучасному освітньому просторі	10	-	-			10
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи	10	-	2			8
Всього за кредит 1	30	2	2			26
Кредит 2. Теоретико-методологічні засади формування готовності дитини до навчання в школі						
Тема 4. Готовність дитини до навчання в школі.	6	2	-			4
Тема 5. Адаптація дошкільників до навчання в школі.	6	-	2			4
Тема 6. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі	6	-	-			6
Тема 7. Педагогічні умови організації передшкільної освіти дітей п'яти років	6	-	-			6
Тема 8. Роль родини в підготовці дитини до школи	6	-	-			6
Всього за кредит 2	30	2	2			26
Кредит 3. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти						
Тема 9. Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи	5	-	2			3
Тема 10. Наступність у математичній підготовці дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку.	5	-	-			5
Тема 11. Наступність і перспективність у навчанні рідної мови.	5	-	-			5
Тема 12. Наступність в організації образотворчої діяльності в ЗДО і ПШ.	5	-	-			5
Тема 13. Наступність в ознайомленні дітей з природою.	5	-	-			5
Тема 14. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання. Діагностика базових якостей особистості дошкільника	5	2	-			3
Всього за кредит 3	30	2	2			26
Усього годин:	90	6	6	0	0	78

4. Теми лекційних занять
Денна форма навчання

№	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Наступність і спадкоємність дошкільної та початкової ланок у системі неперервної освіти		
1.	Тема 1. Теоретичні та методологічні засади організації передшкільної освіти	2
2.	Тема 2. Вектори наступності і перспективності дошкільної та початкової ланок освіти в сучасному освітньому просторі	2
Кредит 2. Теоретико-методологічні засади формування готовності дитини до навчання в школі		
3.	Тема 4. Готовність дитини до навчання в школі.	2
4.	Тема 5. Адаптація дошкільників до навчання в школі.	2
5.	Тема 6. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі	2

6.	Тема 7. Педагогічні умови організації передшкільної освіти дітей п'яти років	2
Кредит 3. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти		
7.	Тема 9. Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи	2
8.	Тема 14. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання. Діагностика базових якостей особистості дошкільника	2
Разом:		16

Заочна форма навчання

№	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Наступність і спадкоємність дошкільної та початкової ланок у системі неперервної освіти		
1.	Тема 1. Теоретичні та методологічні засади організації передшкільної освіти	2
Кредит 2. Теоретико-методологічні засади формування готовності дитини до навчання в школі		
2.	Тема 4. Готовність дитини до навчання в школі.	2
Кредит 3. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти		
3.	Тема 14. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання. Діагностика базових якостей особистості дошкільника	2
Разом:		6

5. Теми практичних занять *Денна форма навчання*

№	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Наступність і спадкоємність дошкільної та початкової ланок у системі неперервної освіти		
1.	Тема 1. Теоретичні та методологічні засади організації передшкільної освіти	2
2.	Тема 2. Вектори наступності і перспективності дошкільної та початкової ланок освіти в сучасному освітньому просторі	2
3.	Тема 3. Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи	2
Кредит 2. Теоретико-методологічні засади формування готовності дитини до навчання в школі		
4.	Тема 4. Готовність дитини до навчання в школі.	2
5.	Тема 5. Адаптація дошкільників до навчання в школі.	2
6.	Тема 6. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі	2
7.	Тема 8. Роль родини в підготовці дитини до школи	2
Кредит 3. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти		
8.	Тема 9. Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи	2
9.	Тема 10. Наступність у математичній підготовці дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку.	2
10.	Тема 11. Наступність і перспективність у навчанні рідної мови.	2
11.	Тема 12. Наступність в організації образотворчої діяльності в ЗДО і ПШ.	2
12.	Тема 13. Наступність в ознайомленні дітей з природою.	2
Разом:		24

Заочна форма навчання

№	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Наступність і спадкоємність дошкільної та початкової ланок у системі неперервної освіти		

1.	Тема 3. Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи	2
Кредит 2. Теоретико-методологічні засади формування готовності дитини до навчання в школі		
2.	Тема 5. Адаптація дошкільників до навчання в школі.	2
Кредит 3. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти		
3.	Тема 9. Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи	2
Разом:		6

6. Лабораторні заняття
Робочим планом не передбачено

7. Самостійна робота
Денна форма навчання

№	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Наступність і спадкоємність дошкільної та початкової ланок у системі неперервної освіти		
1.	Тема 1. Теоретичні та методологічні засади організації передшкільної освіти	6
2.	Тема 2. Вектори наступності і перспективності дошкільної та початкової ланок освіти в сучасному освітньому просторі	6
3.	Тема 3. Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи	8
Кредит 2. Теоретико-методологічні засади формування готовності дитини до навчання в школі		
4.	Тема 4. Готовність дитини до навчання в школі.	2
5.	Тема 5. Адаптація дошкільників до навчання в школі.	2
6.	Тема 6. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі	2
7.	Тема 7. Педагогічні умови організації передшкільної освіти дітей п'яти років	4
8.	Тема 8. Роль родини в підготовці дитини до школи	4
Кредит 3. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти		
9.	Тема 9. Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи	1
10.	Тема 10. Наступність у математичній підготовці дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку.	3
11.	Тема 11. Наступність і перспективність у навчанні рідної мови.	3
12.	Тема 12. Наступність в організації образотворчої діяльності в ЗДО і ПШ.	3
13.	Тема 13. Наступність в ознайомленні дітей з природою.	3
14.	Тема 14. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання. Діагностика базових якостей особистості дошкільника	3
Разом:		50

Заочна форма навчання

№	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Наступність і спадкоємність дошкільної та початкової ланок у системі неперервної освіти		
1.	Тема 1. Теоретичні та методологічні засади організації передшкільної освіти	8
2.	Тема 2. Вектори наступності і перспективності дошкільної та початкової ланок освіти в сучасному освітньому просторі	10
3.	Тема 3. Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи	8
Кредит 2. Теоретико-методологічні засади формування готовності дитини до навчання в школі		

4.	Тема 4. Готовність дитини до навчання в школі.	4
5.	Тема 5. Адаптація дошкільників до навчання в школі.	4
6.	Тема 6. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі	6
7.	Тема 7. Педагогічні умови організації передшкільної освіти дітей п'яти років	6
8.	Тема 8. Роль родини в підготовці дитини до школи	6
Кредит 3. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти		
9.	Тема 9. Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи	3
10.	Тема 10. Наступність у математичній підготовці дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку.	5
11.	Тема 11. Наступність і перспективність у навчанні рідної мови.	5
12.	Тема 12. Наступність в організації образотворчої діяльності в ЗДО і ПШ.	5
13.	Тема 13. Наступність в ознайомленні дітей з природою.	5
14.	Тема 14. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання. Діагностика базових якостей особистості дошкільника	3
Разом:		78

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

1. Загальна психологічна характеристика розвитку дитини старшого дошкільного віку.
2. Загальна психологічна характеристика розвитку шестирічних дітей.
3. Формування готовності дітей до навчання.
4. Розвиток пізнавальних процесів молодших школярів.
5. Формування ставлення дошкільника до школи і вчителя.
6. Готовність дитини до навчання в школі – запорука успішності в навчанні.
7. Адаптація першокласників до навчання в школі.
8. Розумовий розвиток дітей шестирічного віку.
9. Дидактична гра як метод навчання.
10. Активізація діяльності учнів засобами дидактичних ігор.
11. Вплив дидактичних ігор на розвиток самостійності дитини.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Зміст курсу поділений на 3 кредити. Кожний кредит включає в себе лекції, семінарські заняття, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу даної частини курсу.

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, уміння самостійно опрацювати тексти, написання і захист реферативних робіт, створення мультимедійних презентацій, здатності

публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на студентів на семінарських заняттях

Враховується:

1. Рівень осмислення навчального матеріалу;
2. Рівень сформованості аналітичних умінь і концептуальних підходів;
3. Повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мовлення;
4. Використання додаткової літератури;
5. Порівняння, зв'язок із практикою, висновки.

Бали	Критерії оцінювання
"Відмінно" – 5	Досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними класифікаціями. Відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.
"Добре" – 4	Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа базується на обраній класифікації. Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.
"Задовільно" – 3	Відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.
"Незадовільно" – 2	Студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження). Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Розподіл балів, які отримують студенти

Кількість балів у кінці 3-го семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 крд.

Поточне тестування та самостійна робота				Накопичувальні бали/сума
	Кред 1	Кред 2	Кред 3	

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T8	T9	T10	T11	T12	T13	300/100
Практичні заняття	10	10	10	10	5	5	10	10	10	10	10	10	
Самостійна робота (включно контр. роб.)	70			60			40						
							КР - 20						
Усього	100			100			100			100			100

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: опитування, ІНДЗ, мультимедійні презентації, тестування, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.), інтерактивні методи (метод проєктів, мозковий штурм, метод ПРЕС, кейс-технології, дебати, ділові ігри, тренінги, групові дискусії); пояснювально-ілюстративні методи; ділові та рольові ігри; проблемно-пошукові методи; використання ІКТ.

12. Рекомендована література

Базова

1. Богуш А. Головні аспекти підготовки дітей до школи : педагогічна спадщина В. К. Котирло. Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. для педагогів і батьків. 2011. К 10. С. 2-4
2. Большакова Інна. Майбутні першокласники [Текст] : формування мотивації навчання. Початкова освіта. Шкільний світ : Перша українська газета для першого вчителя. 2011. N 48. С. 13-16
3. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / наук. кер. проєкту: О.В. Огневюк, К.І. Волинець; наук. кер. програмою О.В. Проскура, Л.П. Кочина, В.У. Кузьменко, Н.В. Кудикіна; авт. кол. Г.В. Беленька, Е.В. Белкіна, О.Л. Богиніч [та ін.] / Мін. осв. і наук., мол. та спорту України, Головн. упр. .- К.: КМІУВ ім. Б.Грінченка, 2012. 492 с.
4. Знайомтеся - старший дошкільник [Текст] / підгот. І. Стратілат. Початкова освіта. Шкільний світ : Перша українська газета для першого вчителя. 2011. N 48. С. 10-12
5. Іщенко Л. Наступність в екологічному вихованні [Текст] : (старш.дошкільників та молодших школярів). Початкова школа. 1998. N9. С.31-34.
6. Коваленко Олена. Проблеми наступності дошкільної і початкової освіти [Текст] : теоретико-методологічний аспект. Початкова освіта. Шкільний світ : Перша українська газета для першого вчителя. 2011. N 48. С. 3-6
7. Коваленко О. В. Теоретико-методологічні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти. Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру АПН України. 2011. № 4 (Педагогіка). С. 190-194.
8. Ліждвой Л. Взаємозв'язок і взаємоузгодженість [Текст] : наступність дошкільної та початкової освіти . Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. 2011. N11. С. 16-20.
9. Філімонова Т.В. Наступність в роботі закладу дошкільної освіти і першого класу школи: навчально-методичний посібник. – Миколаїв: СПД Румянцева, 2020. 300 с.

Допоміжна

1. Адаптація учнів до шкільного навчання. 1 – 10 класи / [О. Марінушкіна, Ю. Замазій, Л. Покроева]. Харків : Ранок, 2011. 192 с.
2. Борисова З. Наступність у навчально-виховній роботі дитячого садка і школи. Київ, 1985.
3. Гончаренко Т. Я хочу, я можу, я буду добре вчитись. Київ: Редакція заг.пед. газет, 2003.
4. Дитина в дошкільні роки. Комплексна додаткова освітня програма / [наук. керівник

Крутий К.]. Київ : ЛПС, 2011.

5. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / [наук. кер. Проскура О., Кочина Л., Кузьменко В., Кудикіна Н.]. Київ : Київський університет імені Б. Грінченка, 2012. 492 с.

6. Забезпечення наступності у навчально-виховній роботі ДНЗ і школи / [уклад. Т. Чала]. Харків: Видавнича група «Основа», 2010. 208 с.

7. Кондратенко Т., Котырло В., Ладивир С. Обучение старших дошкольников. Київ, 1986.

8. Корнєєва О. Ваша дитина йде до школи. Поради батькам майбутніх першокласників / Корнєєва О. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. 208 с.

9. Костюк Г. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. Київ: Рад. школа, 1989.

10. Кулачківська С. Сьогодення майбутнього школяра / С. Кулачківська, С. Ладивир, Т. Піроженко. Київ, 1998. 87 с.

11. Марчій-Дмитраш Т. М. Наступність навчально-виховної роботи дошкільного навчального закладу і початкової школи: Навчально-методичні рекомендації / Марчій-Дмитраш Т. М. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2014. 72 с.

12. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою. 1-4 класи. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2013. 392 с. кільк.прим.: 23 (Педагог. – 22, Коледж. – 1).

13. Наступність дошкільного навчального закладу і початкової школи у вихованні дітей : навчально-методичний посібник / В. Кононенко, Н. Лисенко, І. Шоробура [та ін.]; за ред. проф. Н. Лисенко. 2-ге видання. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2013. 296 с. кільк.прим.: 16 (Педагог. – 13, КХ. – 3).

14. Первушина О.В. Вжити в початковій школі. Як? Книга для розумних батьків. Харків: Вид. група «Основа», 2009.

15. Плохій З., Дьоміна І. Методичні рекомендації для працівників навчально-виховного закладу «школа – дитячий садок» / З. Плохій, І. Дьоміна. Київ, 1994. 35 с.

16. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» / [Андриєтті О., Голубович О., Дяченко Т., Ільченко Т. та ін.]. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 104 с.

17. Проскура О. Психологічна підготовка вчителя до роботи з першокласниками. Київ, 1998.

18. Українське дошкілля. Програма розвитку дитини дошкільного віку / [Білан О., Возна Л., Максименко О. та ін.]. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 264 с.

19. Якименко С. І. Інтегрована особистісно-орієнтована технологія - продуктивна технологія наступності дошкільної та початкової освіти [Текст]: навч.-метод. посібник. Київ : Слово, 2016. 302 с. кільк.прим.: 5 (КХ. – 2, Педагог. – 3).

12. Інформаційні ресурси

1. <http://osvita.org.ua> – освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України

2. <http://school.kiev.ua/> - портал, присвячений проблемам впровадження нових технологій в галузі початкової, середньої освіти України (Інформатика, підручники, матеріали, застосування комп'ютерів на уроках математики, іноземної мови, деяка інформація з Міністерства освіти та науки України, олімпіади, періодика)

3. <http://edu.ukrsat.com/> – методичні розробки, навчальні програми, бібліотеки, олімпіади.

4. <http://iitzo.gov.ua/index.html> - офіційний веб-сайт Інституту інноваційних технологій.

5. http://blog.kp.ua/showjournal.php?journalid=3659871&tag_name=%F6%E2%E5F2FB%20%E8%E7%20F2EA%E0ED%E8 – методичні матеріали для роботи з тканиною.

6. <http://stranamasterov.ru/> - на допомогу студентам при роботі з різними матеріалами.